

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 2) ศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 4) พยากรณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน กับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย โดยสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากจำนวนประชากร 4,074 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้จำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอและประเภทโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จำนวน 7 ด้าน 40 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จำนวน 3 ด้าน 25 ข้อ และหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยหาความเที่ยงตรงผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและนำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้ครูโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลการทดลองตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .75 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .46 - .80 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

การรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบและมีสภาพสมบูรณ์จำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แล้วทำการแปลผลและนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 5 ด้านอยู่ในระดับมาก และมี 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศติดตามและประเมินผล และการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น มีการจัดสัดส่วนตามเวลาตามโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้นมีการจัดสาระการเรียนรู้มุ่งเน้นตามโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาค และหน่วยการเรียนรู้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.4 การดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินคุณภาพภายในมีการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (SBM)

1.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

1.6 การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน

1.7 การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรแกนกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นำผลการติดตามและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง และพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2. ระดับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 1 ด้านอยู่ในระดับมาก และมี 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ การมีความสุข การเป็นคนดีและการเป็นคนเก่ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1 การเป็นคนดี อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนส่วนมากให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาดและเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนส่วนมากมีความขยัน อดทน

2.2 การเป็นคนเก่ง อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ได้

2.3 การมีความสุข อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนส่วนมาก มีอุปนิสัยร่าเริงแจ่มใส และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความเข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลง ในประเทศและในโลก

3. วิเคราะห์สมการพยากรณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนกับ คุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี โดยมีสถิติถดถอย พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) จากภารกิจการปฏิบัติหน้าที่การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียน 7 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา (X_1) ด้านการจัดทำ สารหลักสูตรสถานศึกษา (X_2) ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (X_3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (X_4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (X_5) ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (X_6) และด้านการปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (X_7) ในภาพรวมพบว่ามี 5 ด้าน ที่มีอำนาจ พยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เรียงตามลำดับ จากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียม ความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการจัดทำสารหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมทั้ง 5 ด้าน .67 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสามารถทำนายคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี โดยรวมได้ร้อยละ 44.70 เมื่อนำค่าสถิติตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการรวมมาสร้าง สมการพยากรณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียน ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะ ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$y = 1.23 + 19(X_1) + .14(X_2) + .09(X_3) + .11(X_4) + .12(X_5)$$

4. เปรียบเทียบสมการพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีจากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนระหว่างโรงเรียน สังกัดรัฐบาลและโรงเรียนสังกัดเอกชน ผลการทดสอบความเหมาะสมของโมเดล พบว่า ไคสแควร์ เป็น 8.69 df = 7 p = 0.27577 แสดงว่าพารามิเตอร์ของสมการทำนายคุณลักษณะของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีจำแนกตามโรงเรียนสังกัดรัฐบาลและโรงเรียน สังกัดเอกชน ของประชากรทั้งสองกลุ่มเท่ากัน มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับความสัมพันธ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่ต้องการให้โรงเรียนกำหนดสาระรายละเอียดการเรียนรู้เป็นรายปีและรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายได้ กระทรวงศึกษาธิการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับกระทรวงถึงระดับจังหวัด ได้จัดให้มีการพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียน ครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 (2547, หน้า 10) ได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ในระดับแผนงานด้วยการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2548 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2547, หน้า 19) ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดประชุม ศึกษา นิเทศ เพื่อศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาแล้วนำผลที่ได้จากการศึกษาไปขยายผลให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และนำผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนาทุกปีการศึกษา จึงทำให้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานการสัมมนาเผยแพร่งานวิจัยและระดมความคิดเพื่อหาแนวทางการขยายผลโครงการนำร่องโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 30) ที่พบว่าการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครูอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้สามารถเชื่อมโยงการบริหารกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของครู ผู้บริหารและของนักเรียน และกองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 33) ยังพบว่า การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การฝึกอบรมจะช่วยพัฒนาความรู้ ความเข้าใจได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.1 ของผู้เข้ารับการอบรม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีการจัดการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ได้แก่ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลและด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งในทุกด้านของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการของการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้สถานศึกษาทุกแห่งร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลาง และจัดให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 40-41) ผลของการดำเนินการพัฒนาผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว ทำให้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังเช่น ผลการวิจัยของ นิพนธ์ พรพิพัฒน์ (2546, หน้า 77-78) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการบริหารและการจัดการหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนส่วนมากมีอัตราการขาดแคลนครูก่อนข้างสูง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1, 2547, หน้า 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2547, หน้า 12) โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่ขาดแคลนอัตรากำลังครูและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนจึงต้องปฏิบัติหน้าที่การสอนควบคู่กับการบริหารโรงเรียน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน มีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 63) นอกจากนั้นงบประมาณที่โรงเรียนได้รับมีไม่เพียงพอในการนำไปใช้บริหารจัดการให้ครอบคลุมทุกด้านการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและครูบ่อยครั้ง รวมถึงสถานภาพและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเกิดความสับสนในการใช้รูปแบบการนิเทศให้เหมาะกับโรงเรียนแต่ละแห่ง ทำให้ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินการบริหาร

จัดการหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 28, 114, และ 231) ซึ่งสอดคล้องกับนิพนธ์ พรพิพัฒน์ (2546, หน้า 89-90) ที่พบว่า การปฏิรูปงานการใช้หลักสูตร มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก แต่การดำเนินงานด้านการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง และตรงกับผลงานวิจัยของ จิพาภรณ์ ภูมิ (2545, หน้า 87) ที่พบว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับการนิเทศ ภายใน และการนำเสนอผลงานมีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 (2547, หน้า 10) ได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข โดยการส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ได้มาตรฐานการศึกษา และมุ่งสู่ความเป็นเลิศระดับประเทศและนานาชาติ และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 2 (2547, หน้า 41) ได้กำหนดเป็นพันธกิจที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งพัฒนาบุคลากรทั้งในโรงเรียนและบุคลากรอื่น ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ และมีการติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้คุณลักษณะของ นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีคุณลักษณะโดยรวมตามหลักสูตรกำหนด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการดำเนินงานการปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ (กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวง ศึกษาธิการ, 2545, หน้า 58-60) ที่ทำการประเมิน คุณลักษณะของผู้เรียน จากการประเมินของครูผู้สอนและการประเมินตนเองของนักเรียน พบว่า หลังจากที่ได้มีการปฏิรูปหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร คุณลักษณะ ของผู้เรียนด้านการเป็นคนดี คนดีและเป็นคนมีความสุขโดยรวมมีคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี ด้านการเป็นคนดี และด้านการเป็นคนเก่ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีความสุข อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการเป็นคนดี เป็นคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก และการเป็นคนเก่งเป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตัวเอง และนำผลที่ได้จากการเรียนรู้ มาดำเนินชีวิต ซึ่งต่างก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกันและการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีและคนเก่ง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับระดับความสัณยสัมพันธ์ ของตนเองกับสังคมและความสนใจของผู้เรียน (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543, หน้า 11-13) นอกจากนั้นสภาพความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา เทคโนโลยี คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ที่เข้ามาในรูปแบบข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยี

ก็มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดีและเป็นคนเก่งทั้งทางบวกและทางลบ (ศิริก พรสีมา, 2543, หน้า 16-19) ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีและคนเก่งต้องขึ้นอยู่กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร และสื่อมวลชน จะต้องประสานความร่วมมือกัน ตามบทบาทหน้าที่ที่พึงกระทำ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 24) ซึ่งผลที่ได้จากการพัฒนาเกี่ยวกับคุณลักษณะนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี นอกจากจะสอดคล้องกับเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 , หน้า 130) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะดี เก่ง มีความสุข ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ก่อนการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดี นักเรียนเป็นคนดีระดับพอใช้ หลังการใช้แผนเป็นคนดี ระดับดี ด้านการเป็นคนเก่ง ก่อนการใช้แผนและหลังใช้แผนนักเรียนเป็นคนเก่งระดับพอใช้ และด้านการมีความสุข ก่อนการใช้แผนนักเรียนมีความสุขระดับพอใช้ หลังการใช้แผนนักเรียนมีความสุขระดับดี

3. วิเคราะห์สมการพยากรณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ในภาพรวมพบว่า การถือปฏิบัติหน้าที่การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน มี 5 ด้าน ที่มีอำนาจพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี คือ ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมทั้ง 5 ด้าน เท่ากับ .67 และสามารถทำนายคุณลักษณะของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี โดยรวมได้ร้อยละ 44.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ที่เป็นตัวพยากรณ์ ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ทั้งนี้เพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่สถานศึกษา จัดเนื้อหาสาระตามกรอบสาระการเรียนรู้ จัดทำขึ้นโดยบูรณาการหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่นที่มีองค์ความรู้ตามสภาพชุมชน สังคม ภูมิปัญญา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ (สำนักงาน ปริญญาการศึกษา, 2545, หน้า 40) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถูกกำหนดให้เป็นผู้รับผิดชอบด้านที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และยังต้องกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ มาตรฐานและสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อสร้างสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยกรรมการสถานศึกษาและผู้เรียนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการวางแผนควบคู่กับการร่วมคิดร่วมทำงานเป็นทีมกับบุคลากรทุกฝ่ายใน โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 112 -114) ต่อจากนั้นจึงวางแผนสร้าง สาระการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการสำรวจวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น แล้วจึงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลว่า หลักสูตรสถานศึกษาสามารถนำไปสู่ คุณภาพของผู้เรียน ตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลการประเมินมาวางแผน ปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3.2 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารหลักสูตร สถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ทั้งนี้เพราะ หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องมีการปรับปรุงและ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน วัฒนธรรม ค่านิยม และ ความต้องการของผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 111) ซึ่งสถานศึกษาทุกสังกัด ได้รับการฝึกอบรมการเตรียมความพร้อมที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการศึกษาทุกด้าน ตามโครงการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้ง โรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2455 – 2545 จึงทำให้สถานศึกษามีความสามารถในการเตรียมความ พร้อมในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 35) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา จะประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่ สำคัญ คือ การพัฒนามูลฐานทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การสนับสนุนให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรที่ ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอน การสรุปผลและการนำผลมาประเมินเพื่อปรับปรุง พัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 54 - 57) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 180) ที่พบว่า การเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ จะเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการ ดำเนินงานของผู้บริหาร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน

3.3 ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ทั้งนี้ เพราะสถานภาพ ต้นสังกัด สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและองค์ประกอบแตกต่างกัน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับสถานภาพ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 112) ได้กำหนดให้การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จะต้องคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกสิทธิ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายวิชา ในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานกำหนด ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 40) ได้กำหนดให้การพัฒนาหลักสูตร ให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างระดับการศึกษาและคำนึงถึงการพัฒนาคอนอย่างรอบด้านตาม ศักยภาพของแต่ละคน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามศักยภาพ กำหนดมาตรฐาน ในการกำกับดูแลและจัดการเพื่อให้มีการนำหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อตอบสนองมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ดังนั้น การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการหลักสูตรสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจ ของผู้บริหารที่ต้องบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารหลักสูตร สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน

3.4 ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ทั้งนี้เพราะ การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยมีเนื้อหาสาระตามกรอบสาระการเรียนรู้ และบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งมีความซับซ้อนมาก ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 111) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา นอกจากจะต้องผูกพันกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางแล้ว ยังต้องมากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค มาตรฐาน และสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค เพื่อสร้างสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ผสมผสาน บูรณาการจัดเป็นชุดการเรียน แบบฝึกหัด หัวข้อเรื่อง โครงการงาน และแผนการจัดการเรียนรู้ ความซับซ้อน ของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจและสร้างแนวทางที่ชัดเจนมากขึ้น

ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 (2547, หน้า 3 และ 2547, หน้า 19) ได้มีการรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่แล้วอย่างเป็นลำดับขั้นตอนครบถ้วนตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในรูปแบบต่างๆที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี สามารถจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาได้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน

3.5 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีรูปแบบหลักการ และวิธีการในการทำหลักสูตรไปใช้ที่ชัดเจนเหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยได้รับความร่วมมือและยอมรับจากผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นทำให้การดำเนินการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 53) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา จะต้องมีการรอบนโยบาย แผนและมาตรฐาน ผู้บริหารมีอิสระทางการบริหารและให้ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินไปได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

4. เปรียบเทียบสมการพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีจากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนระหว่างโรงเรียน สังกัดรัฐบาลและ โรงเรียนสังกัดเอกชน พบว่า คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดรัฐบาล และโรงเรียนสังกัดเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.343 อธิบายการพยากรณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนทั้งสังกัด รัฐบาลและสังกัดเอกชนได้ว่า คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดรัฐบาลและเอกชน เกิดจากการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษา และการปรับปรุงพัฒนา กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ พรพิพัฒน์ (2546, หน้า 104) ที่พบว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลให้ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนการบริหาร

จัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับ ติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้ ประเมินผลกระบวนการนำหลักสูตร ไปใช้ และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา

ในทดสอบการเท่ากันของสมการถดถอยผู้วิจัยคาดหมายว่า โมเดลการทำนายคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารระหว่างโรงเรียนสังกัดรัฐบาลกับโรงเรียนสังกัดเอกชนมีเท่ากันทุกตัวทั้งตัวคงที่ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายตัวแปรทั้ง 4 ตัวและค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของการทำนายมีค่าเท่ากัน ซึ่งผลของการทดสอบความเหมาะสมของโมเดลพบว่าไคแอสควร์ เป็น 8.69 โดยมี $df = 7, p = 0.27577$ แสดงว่าพารามิเตอร์ของสมการทำนายคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดภาครัฐและโรงเรียนสังกัดเอกชน ของประชากรสองกลุ่มเท่ากันสรุปได้ว่า คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนของรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชนแตกต่างกันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดหมายไว้ ดังผลงานวิจัยของ กระทรวงศึกษาธิการพบว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ การวัดผลประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากและผลการประเมินคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า คุณลักษณะของนักเรียนด้านการเป็นคนดี คนเก่ง และเป็นคนมีความสุข ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผลการประเมินทั้งสามด้าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกสังกัด

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การนำเสนอข้อเสนอแนะนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับความสัมพันธ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการนำผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ควรพิจารณาในด้านการจัดทำแบบฟอร์มสำเนาจริงในการกรอกข้อมูล เพื่อการรายงาน

โดยมีสาระสำคัญให้ครอบคลุมประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะจะเป็นการช่วยลดภาระงานของสถานศึกษาและได้ข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

2. ระดับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ด้านการเป็นคนเก่ง พบว่าอยู่ในระดับปานกลางและมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ เพื่อให้สามารถแสวงหาทางเลือกได้เหมาะสม โดยการ จัดค่ายพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะให้นักเรียนที่มีความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียน ได้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรง อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ด้านการเป็นคนเก่ง ตามที่หลักสูตรกำหนด

3. ด้านการพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมพบว่า ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สามารถทำนยคุณลักษณะของนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ควรมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน ที่เห็นว่ายังคงต้องได้รับการพัฒนาในด้านนี้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหาร มีความรู้และมีทักษะเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่จัดการสอนตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 3-4 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

3. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี